Znaczenie i symbolika okadzenia

1. Modlitwa do Ducha Świętego

2. Przypomnienie ostatniego spotkania.

3. **Krótkie wprowadzenie do tematu spotkania:**

3a. (staramy się opowiedzieć o symbolice okadzenia - można przeczytać podane fragmenty Pisma Świętego)

Już Stary Testament w zapachu unoszącego się kadzidła widział wyraz uwielbienia, którym obdarza się Boga (Mdr 18, 21; Ps 141, 20). Spalanie kadzidła jest tu równoznaczne z uwielbieniem Boga, jak również z przebłaganiem Go (3 Krl 22, 44; 1 Mch 1,55).

Każdy chrześcijanin należy do Chrystusa i wraz z Nim tworzy jedno Ciało, w którym On jest Głową. Dlatego widząc spalające się kadzidło, musi najpierw pomyśleć, że kadzidło, to ofiara – ofiara bezinteresowna, pozbawiona wszelkiego praktycznego celu ofiara rozrzutna, hojna i czysta, ofiara serca, które kocha bez stawiania jakichkolwiek warunków. Kadzidło spalając się, wydaje przyjemną woń. Ogień spala ofiarę. Na zawsze ją unicestwia. Kadzidło spalające się uczy bezinteresownej miłości ofiarnej – spalania się w służbie Bogu i bliźnim. Kadzidło spalając się wydaje przyjemną woń. To moje spalanie się dla Boga i dla bliźniego nie może być wymuszone, przykre i z grymasem, ale ochotne i przyjemne.

Dym spalającego się kadzidła to także symbol modlitw. Psalmista zwracając się do Boga w niebezpieczeństwie, prosił „Niech moja modlitwa jak kadzidło wznosi się przed Tobą" (Ps 140, 2), a św. Jan Ewangelista, w Apokalipsie tak przedstawia swoje widzenie: Ujrzałem… jak przyszedł anioł i stanął przy ołtarzu, mając złote naczynie na żar, i dano mu wiele kadzideł, aby dał je w ofierze jako modlitwy wszystkich świętych, na złoty ołtarz, który jest przed tronem. I wzniósł się dym kadzideł jako modlitwy świętych, z ręki anioła przed Bogiem (Ap 8, 2-4). Unoszący się dym z kadzidła bierze ze sobą wszystkie nasze modlitwy i nadaje im woń miła dla Boga. Dym wzbija się w górę, przemija i nie wraca. Jeżeli nasze modlitwy mają być miłe Bogu, niech będą bezinteresowne jak spalające się kadzidło. Ale modlitwy te muszą mieć także żar ognia – tego ognia, w którym spala się kadzidło.

3b. Okadzanie jest nie obowiązkowe, jednak zaleca się jego stosowanie podczas ważniejszych uroczystości. Pierwsze wzmianki o tym zwyczaju pochodzą z IX wieku. Obecnie ołtarz okadza się najczęściej poprzez obejście go z dymiącą kadzielnicą. Podczas obchodzenia ołtarza okadza się również krzyż ołtarzowy. Wyraża to wiarę, że Msza św. jest tą samą ofiarą, którą Chrystus złożył na drzewie krzyża.

4. Kto wie, kiedy się stosuje okadzenie w liturgii?

(pozwalamy uczestnikom na „burzę mózgów" i poprawiamy błędy. Na koniec zbieramy wszystkie informacje i podsumowujemy)

W liturgii stosuje się okadzenie wobec:

- Najświętszego Sakramentu w czasie wystawienia i procesji,

- osób – celebransa i koncelebransów Mszy Świętej, a także zgromadzonego ludu,

- przedmiotów – ołtarza, krzyża, relikwii i obrazów wystawionych do publicznej czci, księgi Ewangelii, Paschału, darów ofiarnych chleba i wina.

5. Kiedy i w jakiej ilości dokonuje się okadzenia?

(podobnie jak we wcześniejszym punkcie pozwalamy uczestnikom na wypowiadanie się)

- ołtarz - okadzamy na początku Mszy św. po ucałowaniu go przez celebransa oraz po przygotowaniu darów przed lavabo; również w tym momencie okadzane są dary złożone na ołtarzu

- celebransa - okadzamy jedynie po okadzeniu darów złożonych na ołtarzu

- krzyż - okadzamy na początku Mszy św. podczas okadzenia ołtarza oraz po złożeniu darów na ołtarzu

- lud – okadzamy po okadzeniu celebransa

- Ewangeliarz - kapłan bądź diakon okadza tuż przed przeczytaniem Ewangelii

- Najświętszy Sakrament – okadza się podczas przeistoczenia we Mszy św., podczas uroczystego wystawienia na początku oraz na końcu, okadzamy Go również podczas procesji.

- obrazy Chrystusa i NMP wystawione do publicznej czci oraz relikwie Świętych

(poniżej znajdują się zasady okadzenia wg Nowego OWMR)

6. Jak się nazywają osoby noszące kadzielnice i łódkę?

Turyferariusz i nawikulariusz

Turyferariusz - w kościołach chrześcijańskich ministrant kadzidła odpowiedzialny za trybularz (kadzielnicę). Swą posługę spełnia wraz z nawikulariuszem niosącym łódkę zawierającą kadzidło. Ministrant trybularza prowadzi procesję do ołtarza.

Nawikulariusz - ministrant trzymający łódkę z kadzidłem.

Posługę swą przy ołtarzu spełnia wraz z turyferariuszem, który odpowiada za trybularz, inaczej kadzielnicę. Nawikulariusz w czasie spełniania posługi idzie i staje zawsze po lewej stronie turyferariusza. Nawikułę (zw. łódką) zawierającą kadzidło niesie w lewej ręce. Przy nasypywaniu kadzidła do kadzielnicy przez kapłana, nawikulariusz podnosi prawą ręką wieczko nawikuły i przybliża ją do trybularza, aby ułatwić wykonanie czynności kapłanowi.

Nawikulariusz spełnia swą posługę w czasie procesji z Najświętszym Sakramentem poza kościołem (np. procesja Bożego Ciała), w czasie procesji na rozpoczęcie Mszy św., idąc wraz z turyferariuszem przed krzyżem na czele procesji, dalej podczas okadzania przez kapłana ołtarza, przed czytaniem Ewangelii, na złożenie i okadzenie darów, następnie ołtarza, kapłana i ludu oraz podczas przeistoczenia.

Jak posługiwać się kadzielnicą?

W tym momencie animator może zaprezentować jak wygląda kadzielnica i łódka, do czego służą, jak ich bezpiecznie używać podczas Mszy św. oraz Nabożeństw. Warto poświęcić również czas na ćwiczenia praktyczne dotyczące posługi ministrantów kadzidła. Pokazać prawidłowy sposób podawania kadzielnicy do zasypania, sposób podawania kadzielnicy celebransowi, ukłony i przejścia przy posłudze w przestrzeni prezbiterium i kościoła, wreszcie powiedzieć o zasadach bezpieczeństwa przy

posługiwaniu się ogniem, rozpalaniu kadzidła i pozostawieniu po sobie porządku po zakończeniu posługi.

Okadzenia wg Nowego OWMR

276. Okadzenie, jak to wynika ze świadectw Pisma świętego (por. Ps 140,2; Ap 8, 3), wyraża cześć i modlitwę. Kadzidła można używać według uznania w każdej formie Mszy Świętej:

a) podczas procesji na wejście;
b) na początku Mszy św., do okadzenia krzyża i ołtarza;
c) w czasie procesji przed Ewangelią i podczas jej głoszenia;
d) po złożeniu na ołtarzu chleba i kielicha – do okadzenia darów, krzyża, ołtarza, kapłana i ludu;
e) podczas ukazania Hostii i kielicha po konsekracji.

277. Kapłan nakłada kadzidło do kadzielnicy i błogosławi je znakiem krzyża, nic nie mówiąc.

Przed okadzeniem i po jego wykonaniu oddaje się głęboki ukłon w stronę okadzanej osoby lub rzeczy, z wyjątkiem ołtarza i darów złożonych na ofiarę w Mszy Świętej.

Trzema rzutami kadzielnicy okadza się: Najświętszy Sakrament, relikwie świętego Krzyża i obrazy Chrystusa Pana wystawione do publicznej czci, dary złożone na ofiarę w Mszy Świętej, krzyż ołtarzowy, Ewangeliarz, paschał, kapłana i lud.

Dwoma rzutami kadzielnicy okadza się relikwie i obrazy Świętych wystawione do publicznej czci, i to tylko na początku celebracji, po okadzeniu ołtarza.

Ołtarz okadza się pojedynczymi ruchami kadzielnicy w ten sposób:

a) jeśli ołtarz jest odsunięty od ściany, kapłan okadza go, obchodząc dokoła;
b) jeśli ołtarz nie jest odsunięty od ściany, kapłan, przechodząc wzdłuż niego, okadza najpierw prawą, potem lewą stronę.

Jeżeli krzyż jest na ołtarzu lub obok niego, okadza się go przed okadzeniem ołtarza. Natomiast jeżeli jest za ołtarzem, kapłan okadza go, gdy przed nim przechodzi.

Dary ofiarne kapłan okadza trzema rzutami kadzielnicy, przed okadzeniem krzyża i ołtarza. Może też wykonać okadzenie darów, czyniąc nad nimi znak krzyża kadzielnicą.